

Výstava pre každého bez ohraničenia veku

ZAHRAJTE SA

Hovoria mu Michelangelo 20. storočia. Bol maliarom, kresliarom, grafikom, ilustrátorom, sochárom, keramikom, spisovateľom a dramatikom. Dôkazom toho je 14 000 obrazov, 300 plastík a sôch, 100 000 grafických listov, 23 000 keramik a 24 000 knižných ilustrácií, ktoré po sebe Pablo Picasso zanechal.

Bol Picasso partnerom detí? Ťažko povedať a rovnako ťažko je definovať, či ho formovali. Faktom však je, že práve deti sa objavujú v jeho obrazoch veľmi skoro, dokonca mu ako model stála jeho dcéra Maja (Dievča s loďkou) a syn Pablo je tiež na viacerých obrazoch. Už z toho možno tušiť, že mal rád deti, veril, že v nich je budúcnosť a nádej, azda aj preto považoval predčasnú genialitu práve za

GENIALITU DETSTVA.

Zdá sa vám, že detský divák a Picasso i napriek tomu nepatria k sebe? Že autorova tvorba je preňho príliš náročná? Že to tak nie je, dokumentuje inštalovaná výstava v Bibiane, ktorá netradičným a pútavým spôsobom približuje deťom život a dielo tejto maliarskej osobnosti, sarnozreje iba prostredníctvom vybraných reprodukcí. Picasso a deti komunikujú hrou, v ktorej divák nie je pozorovateľom ale objavovateľom. Hľadá detaily, spoznáva tvary, dotvára obrysy, skladá formy. Ide o experiment s vnímaním tvorby, ktorý sa zrodil v parížskom Musée en Herbe (Múzeum v tráve). Túto výstavu inštalovalo v Boulogneskom lesiku a mala úspech. Nepochybne, vo výplešnej podobe Bibiany, zaujme aj u nás. Spoznávacou hrou dieťa môže veľa získať, a to vďaka vlastnej tvorivosti i fantazijnej výbavy, ktorou narába. Brehy fantázie sú však striktné určené, sú v nej obšiahnuté prísne logizmy.

NECH SA PÁČI, VOJDITE.

Vo vstupnej miestnosti z fotografie

hľadí muž so šibalskými očami. Je to sám Picasso. Je tiež na autoportréte – ako dvadsaťročný. A práve tento veľký máj uhadnúť malí diváci

PORIADNE POVYKRÚCA ÚDY.

Pred Harlekýnom, ktorým je v podstate autorov trojročný syn Paul, sa zastaví každý na dlhšie. Už aj preto, že deťom je postavička blízka nielen vekom. Jeho odev si sčasti môžu dokonca obliecť. Čiapka, rukávce, golier... hotová zábava je podobať sa čo najviac Paulovi. A čo úloha?! Paul sedí

S PICASSOM

HÁDANIE, HĽADANIE A OBJAVOVANIE

by bolo potom ľahké a nezaujímavé. No už teraz vám môžeme povedať, že v pohode so svojimi deťmi v Bibiane strávite niekoľko pekných a pouč-

Picassovi, zobrazenému ponorou, melancholickou modrou farbou, so smútkom v očiach. Majú najšť aj odpoveď, čo modrá farba vyjadruje. Zopár slečien z Avignonu zaujalo druhú miestnosť. Ich telá sú deformované a geometricky štylizované, vzbudzujú dojem rozbitého zrkadla. Hlavy trojice slečien vpravo sú inšpirované Iberkou plastikou a ďalšie dve černoškým umením. Sú to hlavy masky. V tomto sta ateliéri, v pracovnom neporiadku je aj maliarsky stojan, je tu tiež reprodukcia namaľovaná na stene. To aby malo dieťa predstavu o veľkosti obrazu. Nuž a akú úlohu má splniť tu? Okrem toho, že povie svoj názor na slečny, ktoré nie sú žiadne krásavice – majú špicaté rohy, kolená a nosy robiace z nich hotové čudá – musí odhaliť v obraze utajené zátišie, určiť z ktorej strany je rafinované namaľovaná tvár tej-ktorej slečny. Picasso sa vraj rád zabával a na svoje obrazy lepil rôzne predmety. Najšť to, čo je namaľované v Zátiší s vyplietanou stoličkou nie je náročné, zato ale zaujať pozíciu stojacej ženy z obrazu Kúpajúce sa ženy, to

v kresle, ktorého nohy možno len tušiť podľa náčrtu. Rovnako sú náčrtnuté pozície polohy chlapčáta. Ktorá je z nich prvá? Poriadnym hľadom je najšť v obraze Bozk presné obrysy postáv o ich očiach nevraviac. Deti to však zvládnu, ťažšie je však skúsiť absurdnú polohu Plavkyne. Spíaca žena v červenom kresle je tu dvakrát. Na obraze i v inštaloovanej rozoberateľnej skulptúre. Zložť ju treba podľa maľby. Kde má ruky, hlavu, hrud? To treba najprv najšť v obraze plnom tvarov, plôch zvýraznených líniami vyvolávajúcimi ilúziu telesných objemov. Taktó videl totiž Picasso svoju krásnu priateľku Marie-Thérèse Walterovú. Zabavíť sa s geometrickými tvarmi môžu deti pri Čítajúcej žene. Ostré tvary, strohé línie. Pomôžu drevéné, trojuholníky, štvorce... Ide o agresivitu, násilie, nepokoj? Odpoveď treba hľadať aj pri obraze Portrét Nush Eluardovej. Je to manželka básnika P. Eluarda, blízky to priateľ Picasso. Zo zobrazenia vyžaruje jas i ženskosť, za kostýmom, klobúkom a šperkami tušíť humoristický tón. Aká je Nush, z ktorej strany namaľovaná? A je to vôbec žena?! Poriadny chaos a nepokoj (napokon kedy v kúpeľni pri očiste nebol?) je v diele Ženy pri kúpeľi. Picasso intimitu tohto prostredia a úkonu zobrazil kolážou. Tí ženy sa upravujú, češú, pozerajú do zrkadla. Jedna má ruky

ako pazúry, na tvári sa zrači bolesť... ide o fragmenty v rozbitej kompozícii. Nuž a na diváčka zostáva, aby okrem iného konkrétne časti prisúdil konkrétnej žene. Dobrodružstvo – býčie zápasy, toreadori... Dynamika, vitalita, temperament, energia, to všetko priam prýšči z obrazu Matador. Charakteristické pre Španielsko – Picassove rodisko. Matador na obraze je pripravený na boj s býkom. Fajčí tučnú cigaru, má meč, golierik z čípiek, klobúk. Treba odhaliť ako je pod ním učený. To je ale rafinovaná úloha! Keď sa na reprodukciiu lepšie zadívate, zistíte, že... Nemožno prezradiť všetko.

ných hodín. Kto nepozná Picassovu tvorbu, s časťou sa zoznámi, dozvie sa veľa o maľovaní, rovnako aj o živote tohto veľkého a svetom uznávaného maliara. Jeho reprodukciiu sprevedzajú aj karikatúry a hravé prvky k exponátom dvorného maliara S. T. Rossada. Nuž a je tu ešte jedna zaujímavosť, ktorú môžu návštevníci v prvých dňoch výstavy vidieť. Je určená pre zrakovo postihnuté deti, poputuje do Múzea špeciálneho školstva v Levoči. Ide o expozíciu daktylnej hry O. Poncera čerpajúcej z Avignonských slečien. Dotykom nevidiaci zistí reálnu podobu napríklad hlavy, jej časti, postupne spozná ženy z obrazu. Potom sám usporiada časti. Aj tak totiž možno vidieť "Picassa".

Tim Bibiany, ktorý sa podpísal pod toto milé a sympatické podujatie, nezabudol ani na tvorivé dielne, ani na katalóg. Ten si dotvorí sám návštevník, či už pôjde o žiaka, študenta a pohrať sa môže aj učiteľ. Veď výstava je inšpiráciou pre každého bez ohraničenia veku.

EVA CSIBOVÁ
Snímky – archív Bibiany

